

BBY 105 BİLGİNİN ORGANİZASYONU

MARC – XML
MARCXML

XML (eXtensible Markup Language)

- XML nedir ??
  - Özellikle web dokümanlarının kodlanabilmesi için geliştirilmiş bir işaretleme dilidir.
- Web Sayfaları Nasıl Oluşuyor???
  - - HTML (Hyper Text Markup Language) Kodlarıyla

HTML

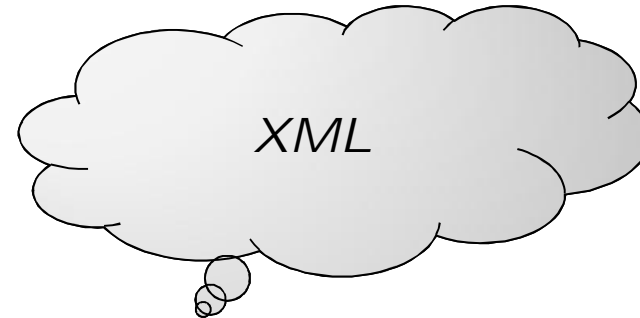
- Verinin yalnızca sunumunu (renk, şekil...) gösterir.
- Bilgilerin yalnızca görüntülenmesini sağlar
- Kodlar belirlenmiştir ve her kodun bir işlevi vardır. Bilgisayar bunları otomatik olarak algılar.

XML (eXtensible Markup Language)

- Verinin düzenlenmesi
- Kodlar esnek ve genişletilebilir
- Herkes kendi kodunu oluşturabilir ve bu süreç içerisinde istediği işlemleri yapabilir
- Bilgi merkezleri ve kütüphanelerce elektronik bilgi transferinde kullanılabilir.
- Özellikle katalog kayıtlarının oluşturulmasıyla daha etkin ve hızlı kayıt oluşturmak mümkün hale gelmiştir.

XML (eXtensible Markup Language)

- RSS gibi teknolojilerle uyumluluk
- Elektronik ortamda oluşturulan MARC kayıtlarıyla bütünleştirilerek daha verimli kullanımın sağlanması

MARCXML

MARC (Machine Readable Cataloging)

- Makinaca okunabilir kataloglama işlemleri
- MARC ile yapılan işlemler de, Kataloglama bilgilerinin bilgisayarlarca anlaşılabilir konuma getirilmesidir.

MARC (Machine Readable Cataloging)

- Bu nedenle kataloglamada kullanılan bütün unsurlar (Yazar adı, Eseradı, Basın Yayıncılık Alanı... gibi alanlar) bilgisayarların anlayacağı dile yani **kodlara** çevrilir.

Örneğin;

Yazar adı temel girişi için **100**

Eseradı ve Sorumluluk alanı için **245**
kullanılması...

MARC Kodları

100 1_ \$a Sandburg, Carl, \$d 1878-1967.

Alan Bilgi Kodu (Tag) Belirteç, Gösterge (Indicator) Delimiter (Sözlükte "sınırlayıcı" olarak verilmiş) Delimiter (Alanın tarihle sınırlanacağını belirtiyor)

MARC Örneği

020 \$a0152038655 :\$c\$15.95

040 \$aDLC \$cDLC \$dDLC

050 00 \$a PS3537.A618 \$b A88 1993

082 00 \$a 811/.52 \$220

100 1_ \$a Sandburg, Carl, \$d1878-1967.

245 10 \$a Arithmetic /\$c Carl Sandburg ; illustrated as an
anamorphic adventure by Ted Rand.

250 __ \$a 3rd ed.

260__ \$a San Diego :\$b Harcourt Brace Jovanovich,\$c c1993.

300__ \$a 1 v. (unpaged) :\$b ill. (some col.) ; \$c 26 cm.

MARC Örneği

500__ \$a One Mylar sheet included in pocket.

520__ \$a A poem about numbers and their characteristics.

Features anamorphic, or distorted, drawings which can be restored to normal by viewing from a particular angle or by viewing the image's reflection in the provided Mylar cone.

650 0_ \$a Arithmetic \$xJuvenile poetry.

650 0_ \$a Children's poetry, American.

650 1_ \$a Arithmetic \$x Poetry.

650 1_ \$a American poetry.

650 1_ \$a Visual perception.

700 1_ \$a Rand, Ted,\$e ill.

MARCXML

- XML komutlarının içine MARC kodlarının yerleştirilmesiyle oluşturulur.
- Library of Congress tarafından geliştirilmiş sunum şekilleri mevcut
- Kodlar bu sunumlara göre oluşturularak daha hızlı bilgi aktarımı yapılabilir.

MARCXML Örnek

MARCXML Kodlarının Başlangıcı

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8" ?>
```

```
- <collection xmlns="http://www.loc.gov/MARC21/slim">
```

```
- <record>
```

Leader Alanının Gösterimi

```
<leader>01142cam 2200301 a 4500</leader>
```

MARCXML Örnek

ISBN ve Elde edilebilirlik Alanı Örneği

```
- <datafield tag="020" ind1="" ind2="">  
  <subfield code="a">0152038655 :</subfield>  
  <subfield code="c">$15.95</subfield>  
</datafield>
```

Dewey Sınıflama Numarası Alanı Örneği

```
- <datafield tag="040" ind1="" ind2="">  
  <subfield code="a">DLC</subfield>  
  <subfield code="c">DLC</subfield>  
  <subfield code="d">DLC</subfield>  
</datafield>
```

MARCXML Örnek

Yer Numarası Alanı Örneği

```
- <datafield tag="050" ind1="0" ind2="0">  
  <subfield code="a">PS3537.A618</subfield>  
  <subfield code="b">A88 1993</subfield>  
</datafield>
```

Dewey Numarası Alanı Örneği

```
- <datafield tag="082" ind1="0" ind2="0">  
  <subfield code="a">811/.52</subfield>  
  <subfield code="2">20</subfield>  
</datafield>
```

MARCXML Örnek

Yazar Adı Alanının Gösterimi;

```
- <datafield tag="100" ind1="1" ind2="">  
  <subfield code="a">Sandburg, Carl,</subfield>  
  <subfield code="d">1878-1967.</subfield>  
</datafield>
```

Eseradı ve Sorumluluk Alanının Gösterimi;

```
- <datafield tag="245" ind1="1" ind2="0">  
  <subfield code="a">Arithmetic /</subfield>  
  <subfield code="c">Carl Sandburg ; illustrated as an anamorphic adventure  
    by Ted Rand.</subfield>  
</datafield>
```

MARCXML Örnek

Basım/Edisyon Bildirimi Alanının Gösterimi

```
- <datafield tag="250" ind1="" ind2="">  
  <subfield code="a">3rd ed.</subfield>  
</datafield>
```

Basın/Yayan Alanının Gösterimi

```
- <datafield tag="260" ind1="" ind2="">  
  <subfield code="a">San Diego :</subfield>  
  <subfield code="b">Harcourt Brace Jovanovich,</subfield>  
  <subfield code="c">c1993.</subfield>  
</datafield>
```

MARCXML Örnek

Fiziksel Niteleme Alanının Gösterimi

```
- <datafield tag="300" ind1="" ind2="">  
  <subfield code="a">1 v. (unpaged) :</subfield>  
  <subfield code="b">ill. (some col.) ;</subfield>  
  <subfield code="c">26 cm.</subfield>  
</datafield>
```

Notlar Alanının Gösterimi

```
- <datafield tag="500" ind1="" ind2="">  
  <subfield code="a">One Mylar sheet included in pocket.</subfield>  
</datafield>
```

MARCXML Örnek

Notlar Alanının Gösterimi

- <datafield tag="520" ind1="" ind2="">

<subfield code="a">A poem about numbers and their characteristics.

Features anamorphic, or distorted, drawings which can be restored to normal by viewing from a particular angle or by viewing the image's reflection in the provided Mylar cone.</subfield>

</datafield>

MARCXML Örnek

Konu Girişlerinin Gösterimi

- <datafield tag="650" ind1="" ind2="0">

<subfield code="a">Children's poetry, American.</subfield>

</datafield>

- <datafield tag="650" ind1="" ind2="1">

<subfield code="a">Arithmetic</subfield>

<subfield code="x">Poetry.</subfield>

</datafield>

MARCXML Örnek

Konu Girişlerinin gösterimi

- <datafield tag="650" ind1="" ind2="1">

<subfield code="a">American poetry.</subfield>

</datafield>

- <datafield tag="650" ind1="" ind2="1">

<subfield code="a">Visual perception.</subfield>

</datafield>

MARCXML Örnek

Yazar Adı Ek Girişlerinin Gösterimi

```
- <datafield tag="700" ind1="1" ind2="">  
  <subfield code="a">Rand, Ted,</subfield>  
  <subfield code="e">ill.</subfield>  
</datafield>  
</record>  
</collection>
```

BBY 105 BİLGİNİN ORGANİZASYONU

MARC – XML
MARCXML